

opticum

НИКОЛА БОРИСОВ

Никола Борисов е на 26 години, моден фотограф, работи и живее основно в Милано, където се мести преди 8 години, завършва политология и международна икономика, но открива фотографията, която го обсебва и решава да ѝ се посвети изцяло...

АЗ СЪЗДАВАМ КРАСОТА, А НЕ РЕАЛИСТИЧНИ ИЗОБРАЖЕНИЯ

Кога и как откри fotografiaта като свое призвание?

За пръв път хванах апарат през 2003-та, но сериозно започнах да снимам преди около година и половина - две. Бях на стаж в банка и една сутрин, докато чаках в поредното задръстване, бях набичил здраво Rammstein и се ядосвах, че закъснявам за работа, дадох си сметка, че не искам животът ми да мине по този начин – на бюрото, затрупан с финансови отчети и т.н. В този момент реших да превърна хобито си в начин на живот и в начин за печелене на пари. И сега това ме прави щастлив, радвам се, че направих този избор.

Защо избра модната fotografia?

Това е полето, където са парите, славата и блясъкът във fotografiaта. Голямата ми страст е репортажната fotografia, обичам да снимам нещата от истинския живот, но го правя само за удоволствие, тъй като от това не се прави кариера. Или поне не такава, каквато аз искам.

Работиш предимно в Милано. Смяташ ли да се върнеш в България?

Снимам за доста български списания и прекарвам 3-4 месеца годишно тук, но не смятам да се връщам за постоянно на този етап, защото тук няма никакви перспективи за развитие, нещата са на ембрионален стадий, в повечето случаи на фотографа се гледа като на някакъв вид „подизпълнител“, чиято задача е да натиска копчета и креативната му роля се свежда до нула. Масово се копират западните издания („Ето ти този Vogue, искам така да ми направиш всичко“), свежите идеи са малко и когато предложиш нещо по-различно, те отрязват моментално. Депресиращо е. Fotografiaта остава на заден план и е по-важно дали имаме обувка в кадъра, отколкото естетическата стойност на снимката и в крайна сметка понякога ми се случва да се срамувам, като видя името си на такава „фотография“. Лошото е, че моят подпис стои под този „суб-стандартен“ продукт и публиката го асоциира с мен, незнаейки, че ролята ми в случая е била да слушам, да кимам с глава

и послушно да натискам копчета. В един от миналите ви броеве Енчо Наиденов, мисля, беше казал нещо подобно – че трябва да се дава повече свобода на фотографа, за да стават нещата както трябва, и е така. Разбира се, има и изключения, за щастие, с които смятам да работя и за в бъдеще, но нямам намерение да чакам останалата част от целокупната тълпа самопровъзгласили се доморасли стилисти и арт-директори да загреят за какво иде реч.

Как избиращ гравовете и местата, където да снимаш?

Ами според концепцията на сесията, а освен това си имам някои любими места, които използвам често. Когато пътувам или отивам в нов град, непрекъснато се оглеждам за подходящи места, които си набелязвам и запомням. В Париж например трябваше да си водя записки – там почти всяко къоше е подходящо. Милано, в сравнение, е като провинциално предградие, за София да не говорим.

Интериорни или екстериорни снимки предпочиташ?

Определено екстериорни и задължително с човешко присъствие в тях. Рядко снимам в студио –ограничава ме, а и внася съвсем различно усещане в снимките, което не съответства много на стила ми. Скучно ми е, не станал фотограф, за да се затварям в мазето и да глася фонове и ламби, правя го само когато се налага наистина.

А как би описал собствения си стил?

Много наситено контрастно и емоционално, често госта ретро. Снимам предимно в черно-бяло (когато зависи от мен), обичам да улавям погледа на модела и това, което той изразява. Снимките трябва да носят емоция, да бъдат „живи“, обичам да улавям детайлите, вятъра в косите, малките неща, които вълнуват и правят кадъра жив, красив, истински и чувствен. И тогава се получава поезията, ако я няма емоцията имаме само купчина пиксели. Които пак стават за реклама, ама на ракия, примерно. Ако има ции.

И динен сутиен, брр. Кичът и пошлостта ме побъркват, не мога да разбера защо в България са издигнати в култ. Тоест мога, но ме сдухва и отказвам да приема, че този народ може да няма никакво, ама никакво отношение към естетиката. Турбо-фолк навсякъде, копеле. Яко силикон, екстеншъни и ноктопластики на килограм.

А с какво се различаваш от другите фотографи?

А ти с какво се различаваш от другите журналисти? Не знам... Може би с това, че влагам много от себе си във всеки кадър и че държа повече на емоционалната страна на фотографията, отколкото на техническата. Много от другите фотографи са много добри техничари и готам; аз може и да не съм перфектен технически, но снимките ми завладяват зрителя с емоцията в тях. Затова и снимам хора, а не телевизори или кроасани, например. Не мога да си представя да снимам такива неща, не бих направил компромис в това отношение за никакъв хонорар.

Каква техника използваш?

До скоро използвах Nikon, преди няколко седмици минах на Canon, за осветление използвам Dynaflos. А четката ми за зъби е Trisa, и това има точно толкова отношение към качеството на фотографията, колкото и марката на техниката. Фотографът прави кадъра, не апаратът.

Обработваш ли снимките си с Photoshop и други програми?

Да. Ретушът е абсолютно задължителен в модната и рекламната фотография. Аз се опитвам да създавам красота, а не реалистични изображения. А грозните, дебели, космати и пълчици жени да не мрънкат колко нереалистично

много трудно да си намериш добър агент/агенция, ако си млад и пробиващ фотограф - те работят само с доказани имена и не взимат повече от 7-8 фотографа, които им покриват целия спектър – от модни едиториъли през реклама, до репортаж и стил-лайф. Скоро се запознах случайно с една от най-добрите агентки в Милано и смутено смотолевих, че и аз съм фотограф, тъй де, да вземе да погледне нещо - портфолище, туй-онуй... А тя много добронамерено ме отрязва – „Пич, работя със 7 фотографа, които започват от 20 000 евро на ден. Какво да те правя тебе?“ Та така.

изглеждат моделите по списанията, ами да тръгнат на фитнес и козметик. В тази връзка истерията по анорексията е пълна глупост, повечето модели около мен си хапват здраво, просто тичат по цял ден по кастинги и после си скъсват задника във фитнеса. Няма друг начин, ако искате да изглеждате така...

За кого би искал да работиш в бъдеще?

Ами long-term целта ми е да стигна до клиенти като Armani, Prada, Chanel, Calvin Klein, Gucci, Ferragamo, Elie Saab, Lanvin, Bvlgari, Chloé, YSL, Dior, Nina Ricci. Тези са марките, за които бих работил с удоволствие - не заради хонорарите от стотици хиляди евро (ОК, това също, но е второстепенно), а защото ми харесват като визия и стилът ми би се вписал добре в техния. Или пък календара на Pirelli, например? Но това е в много далечното и несигурно бъдеще, в следващите няколко години таргетът са ми хай-енд модните списания във Франция и Италия. Те ще са ми витрината и примамката за марките от „оня списък“. Разбира се, междувременно ще снимам за всеки от модния бранш, който плаща, стига да не трябва да правя прекалено големи компромиси с вижданията си.

А как стои въпросът с менажирането на работата ти?

Засега го правя сам, но не мога да ти опиша как не ми се занимава с това и колко ме е яд, че губя за ПР и селф-промоушън време, в което мога да снимам.

В България понятието „агент“ на фотографии все още е неразбираемо и не съм чул някой да се занимава с това. А в Италия е

Кой е най-големият хонорар, който си получавал?

Не мога да кажа, че досега съм получавал високи хонорари, тъй като тепърва се доказвам в Милано. Практиката там е, че ако си млад фотограф, много често се налага да правиш безплатни сесии за списания и агенции, за да може да те забележат. Няма как иначе, на вратите им чакат безкрайни опашки от фотографи и фотографченца, конкуренцията е жестока. За щастие този период вече мина, да чукам на дърво, но това е само първото стъпало към големите хонорари... Иначе по-конкретно - 300-600 евро на кадър, в изолирани случаи и доста повече (всичко е относително, зависи от безброй много фактори - кой е клиентът, за какво се бори, колко кадъра иска, къде ще ги слага, за колко време, искаш ли да правиш гъмпинг, искаш ли да го заробиш на всяка цена) – за списанията хонорарите са доста по-ниски (200-300 на кадър за едиториълите), както и за тестовите на модели (300-400 евро за 5 кадъра, ако е без агенция – двойно, но и там е до пазарлък). Тестове не правя вече, освен за кеф – имаш свобода да правиш каквото си

искаш – „ей ти модел, само ни я върни жива и здрава и с някакви снимки“. Иначе основната ми линия на поведение в момента – яко гъмпинг! И агресивен ПР и нетуъркинг.

Вероятно в практиката ти непрекъснато се случват интересни неща?

О, да... Непрекъснато се случва по нещо, особено при снимки из града - събират се тълпи, снимат с телефони, стават катастрофи, и бой е имало...Знаеш как е, където има красиви жени винаги се случва по нещо. Готиното на моята професия е, че всъщност е начин на живот, без работно време, или по-точно с 24/7 работно време. Случвало се е да снимам по 20 часа нонстоп и после да се напием целокупно екипа, или обратното – да ми дойде на снимки сутринта още вмирисана на водка моделка, с която сме избухвали заедно предната нощ, но да не знаем, че снимаме заедно на следващия ден... Много непрофесионално – но само на тестове, на сериозни снимки никога. Иначе аз съм много социален тип и моят апартамент (където ми е и студиото) в Милано се превърна в едно такова арт-събище на хората, с които работя – като хан, непрекъснато се изсипват неканени модели, стилисти, гримьори, всякакви, на кафе, обяд, вечеря... И е адски весело. Тук ми е по-скучно, някакси по-спечени са тия среди, гледат ти чантата, чепиците, коментират се такива глупави и повърхностни неща – „Ау, ама тя с каква чанта беше, пък те с еднакви обувки, аууу, пък той ѝ купи такава кола, пък оная си направи цици“,

доста модели се изживяват като суперзвезди – ох, извинете, а няма нужда. А там си е купон, кефят се на живота хората, моделките са си нормални момичета, ходят размъкнати и изобщо не им пука. И да, носят Прада и Гучи, ама не с това благоволение, с което се прави тук. Ето, нещо, което ме побърква – овчето превъзнасяне пред марките грехи и аксесоари... Чанта за 2-3 хиляди евро си е просто шибана чанта, мамка му, какво като пише Прада на нея. Ама пак у нас е криворазбраната цивилизация, въпреки че такива жертви има навсякъде, просто тук е доста по-висок процентът... Малко се отплеснах май...

Кой е въпросът, на който винаги си искал да отговориш, но не са ти задавали?

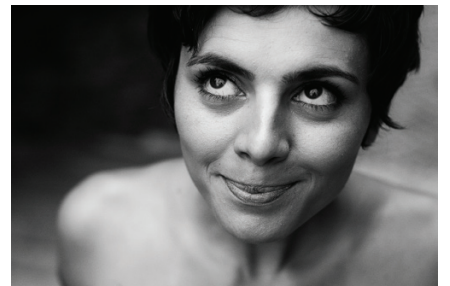
Никои не ме е питал за екзистенциалната страна на фотографията, може би защото хората масово я възприемат като средство за пробутване на някакъв продукт. За мен фотографията е хаiku, поезия, красота, свършенство. Всъщност фотографията ме научи да „виждам“ и да възприемам света по по-различен и пълноценен начин. Едно от нещата, които ме гразнят, е принизяването на фотографията – от това идва и най-честият ми проблем с клиентите. В повечето случаи те избират най-безличните снимки, за тях е важно само дали обувката или грехата е в кадър, което убива смисъла на нещата. Та за такива неща предпочитам да говоря, а не да ме питат, кои известни личности съм снимал и дали си чукам моделите.

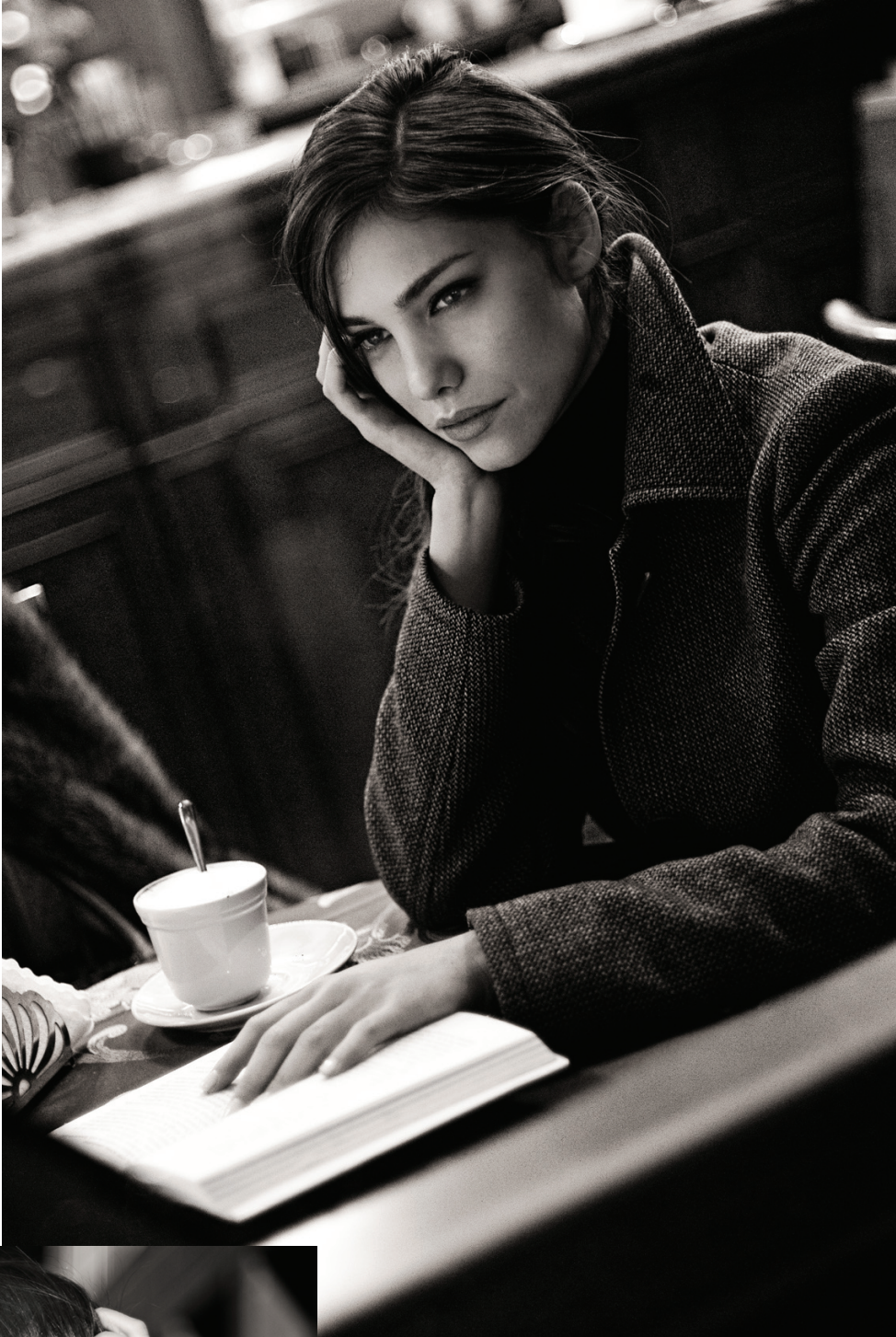

„ ...кѹдето има крѹсиви жени винам се слѹѹва по нещѹ... “

„ ...обичам да управлям детайлите, външѣра в косите... “

Опиши се с няколко изречения

Фотограф по призвание – докато се занимавах с други, скучни и сиви неща, се чувствах потиснат. Сега не работя – fotografiaта е моят живот, кефя се максимално, обикалям си насам-натам и живея на сто процента, нома-

гът-циганин в мен ритам с крачета от радост. Щастлив съм.

Как се виждаш след 10 години?

Ами същият като сега, но известен и с дебела банкова сметка. И с няколко обиколки на света в архива...

